

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobkyně: **M. Š.**
sídlem X
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Šafářem
sídlem Na Příkopě 859/22, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 20. 12. 2023, č. j. MZE-73296/2023-14112

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství (dále také „žalovaný“), kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního Fondu (dále také „Fond“ nebo „SZIF“) ze dne 19. 4. 2023, č. j. SZIF/2023/0309050, který rozhodl podle § 11a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (dále také „zákon o SZIF“), § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a podle čl.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

59 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, v platném znění (dále jen „nařízení 2021/2116“), respektive podle čl. 30 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2022/128, v platném znění (dále jen „nařízení 2022/128“) o uložení povinnosti vrátit peněžní prostředky ve výši 607 972 Kč poskytnuté jako dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR, opatření 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců reg. č. žádosti 16/002/06110/452/000435 s názvem „Zahájení podnikání v živočišné výrobě“ (dále také jako „Projekt“).

2. Dle napadeného rozhodnutí byla zjištěna následující porušení Pravidel:

a) Obecné podmínky, kap. 4, bod ee) *„v případě, že podmínky stanovené pro získání dotace žadatel/příjemce dotace splní jen z části nebo zdánlivě anebo uměle vytvoří podmínky tak, aby získal výhodu, která není v souladu s cíli a podmínkami Pravidel či Dohody, nelze dotaci poskytnout/proplatit“*. Pozemky nakoupené v rámci dotace byly prodány zpět do původní firmy žalobkyně Nový Dvůr Brtev, s.r.o. Šafářův dvůr, s.r.o., IČO: 24778907 (dále také „Společnost“), na základě Smlouvy o poskytnutí nepeněžitého příplatku – převodu závodu, uzavřené mezi převodcem Monikou Šafářovou, tj. žalobkyní, a nabyvatelem Šafářův Dvůr, s.r.o. Za toto porušení byla žalobkyni uložena sankce kategorie C.

b) Specifické podmínky, kap. 3: *„za mladého začínajícího zemědělce se považuje mikro nebo malý podnik, ve kterém mladý začínající zemědělec začíná působit jako vedoucí podniku a který zároveň splňuje následující požadavky: v případě fyzické osoby se jedná o osobu, která: mohla plnit funkce statutárního orgánu právnické osoby provozující zemědělskou výrobu, a to pouze v období 24 měsíců bezprostředně před datem podání Žádosti o dotaci“*. Žalobkyně byla statutárním orgánem firmy Nový Dvůr Brtev, s.r.o., IČO: 24778907, do 14. 5. 2016, ode dne 5. 11. 2020 je statutárním orgánem firmy Šafářův Dvůr, s.r.o., IČO: 24778907. Žalobkyně tak nesplňuje definici žadatele. Za toto porušení byla žalobkyni uložena sankce kategorie C.

c) Specifické podmínky, kap. 7, bod 2: *„Lhůta vázanosti podnikatelského plánu na účel trvá 5 let od převedení první splátky na účet příjemce dotace“*. Ke dni kontroly na místě nebyla žalobkyně (jako příjemce dotace) registrována v Integrovaném zemědělském registru zvířat, ani ne hospodařila na zemědělské půdě. Za toto porušení byla žalobkyni uložena sankce kategorie C.

d) Specifické podmínky, nesplnění preferenčního kritéria č. 2: *„žadatel je zařazen do přechodného období nebo registrován jako ekologický podnikatel dle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a neprovozuje současně konvenční výrobu“*. Ke dni kontroly nebyla žalobkyně registrována jako ekologický podnikatel. Platný certifikát ekologického podnikatele nebyl splněn v době: 10. 5.– 4. 10. 2017, 1. 1. – 17. 1. 2019, a dále od 21. 3. 2021. Za toto porušení byla žalobkyni uložena sankce kategorie C.

e) Specifické podmínky, nesplnění preferenčního kritéria č. 9: *„předmětem podnikatelského plánu je pěstování ovoce a zeleniny, včetně brambor, chmele, révy vinné, okrasných rostlin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin a/nebo živočišná výroba“*. Ke dni kontroly nebyla žalobkyně registrována v Integrovaném registru zvířat. Za toto porušení byla žalobkyni uložena sankce kategorie C.

f) Vzhledem ke změně doby plnění smlouvy o dílo na stavební práce – uložena finanční oprava č. 19 *„podstatná změna smlouvy na plnění zakázky (změna ekonomické rovnováhy ve*

prospěch uchazeče), definována v bodu 4.4.4. Příručky pro zadávání veřejných zakázek, která by mohla mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky“. Za toto porušení byla žalobkyni stanovena sankce 25 % ze smluvní ceny původní zakázky.

Žalobní body

3. Žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav, nesprávně aplikoval příslušné právní předpisy a nedostatečně odůvodnil, na základě, jakých skutečností SZIF pokutu uložil.
4. Žalobkyně uvedla, že jako zásadní pochybení ze strany SZIF spatřuje tvrzení, že měla prodat nemovitosti zakoupené z dotace zpět společnosti, od které je koupila. Tato skutečnost je chybná, žalobkyně pozemky neprodala, ale bezúplatně převedla dle Smlouvy o příplatku.
5. Žalobkyně dále uvedla, že od 15. 3. 2016 neměla se Společností nic společného, a to z důvodu, že přestala být jednatelkou Společnosti a svůj podíl ve Společnosti prodala. Současně v období, kdy byla žalobkyně součástí Společnosti, tak ta v oblasti zemědělství nepodnikala. Většinu pozemků, které od Společnosti koupila a které ji byly proplaceny v rámci dotace, Společnost v době podání žádosti o dotaci ani nevlastnila. Žalobkyně tedy nemohla v době podání žádosti o dotaci, respektive po celou dobu lhůty vázanosti podnikatelského plánu vytvářet uměle podmínky dotace.
6. Žalobkyně v prosinci 2022 celou Společnost koupila a rozhodla se na ni převést i celé své podnikání, a to dle Smlouvy o příplatku ze dne 30. 12. 2020. Žalobkyně podala Hlášení o změnách č. 18 dne 12. 2. 2021, kdy předmětem tohoto hlášení bylo oznámení změny právní formy žadatele. Není tedy pravdivé tvrzení, že by žalobkyně nejprve neinformovala SZIF o zamýšleném převodu a provedla jej až následně.
7. Žalobkyně dále namítla, že prokurista nemůže mít vliv na rozhodovací činnost jednatele, a to z důvodu, že prokurista je jednatelem podřízený. Je to právě jednatel, kdo uděluje prokuristovi prokuru. Žalobkyně řídí Společnost samostatně a bez jakéhokoliv vlivu třetích osob. Pan R. M. není jednatelem a ani nemá jakýkoliv jiný rozhodující vliv na dění ve Společnosti.
8. Prokurista tedy jedná jako zmocněnec jménem společnosti navenek v rámci vymezených právních úkonů uložených mu společností. Jednatel je na rozdíl od prokuristy oprávněn zastupovat a jednat za společnost ve všech věcech. Jakožto statutární orgán je jednatel zákonným zástupcem společnosti, jehož funkce a s ní související oprávnění vznikají volbou na valné hromadě. Jednatel tedy společnost zastupuje přímo ze zákona. Žalobkyně dále odkázala na aktuální judikaturu týkající se prokury a jejího vlivu na rozhodování jednatele (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. Ncp 645/2021).
9. Fond upravil pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020, dle kterých nově platí, že v případě, kdy „je v právnické osobě zřízen institut prokury, musí prokurista plnit všechna ustanovení definice žadatele (s výjimkou plnění funkce statutárního orgánu a podílení se na základním kapitálu ze 100 %).“ V případě, že by byly závěry SZIF správné a vedoucím podniku by byl i prokurista přímo dle výše uvedeného nařízení, tak by bylo nadbytečné přidávat toto omezující ustanovení do nových pravidel.
10. Žalobkyně poukázala na skutečnost, že i nadále prostřednictvím Společnosti dodržovala podmínky dotace, tj. Společnost byla registrovaná v Integrovaném zemědělském registru

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

zvířat a měla certifikát ekologického zemědělce. Zároveň co se týká předchozích krátkých období, kdy nebylo splňováno kritérium, toto SZIF v předchozích kontrolách neřešil, a to zejména z důvodu, že žalobkyně veškeré podmínky pro získání certifikátu fakticky splňovala a pouze opomněla včas požádat o prodloužení platnosti certifikátu.

11. Dále žalobkyně uvedla, že k dosavadnímu stavu ohledně změny žadatele nepřímo přispěl i SZIF, který žadatelce sdělil, že lze souhlasit, pokud bude do Sbírky listin uložena samotná Smlouva o příplatku.
12. Žalobkyně ve svém vyjádření SZIF dostatečně odůvodnila a vysvětlila, že ke změně doby plnění smlouvy o dílo na stavební práce nedošlo. Nicméně i přes toto vysvětlení SZIF rozhodl, že žalobkyně porušila příručku pro zadávání veřejných zakázek, a to způsobem, který by mohl mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky. Žalobkyně zde zejména poukazuje na skutečnost, že v rozhodnutí absentuje jakékoliv odůvodnění, v čem je v tomto případě spatřováno porušení a jak se vypořádal SZIF s námitkami žalobkyně.
13. Žalovaný se dále vůbec nezabýval vadou rozhodnutí SZIF spočívající v nesprávně určené lhůtě k plnění, a to i přes to, že byl na tuto skutečnost žalobkyní upozorněn ve vyjádření ze dne 24. 7. 2023. Žalovaný tedy pochybil při určení lhůty k vrácení dotace, respektive k době jejího počátku, kdy tuto stanovil SZIF ve lhůtě 60 dní od doručení. Žalobkyně se dostala do situace, kdy rozhodnutí je nyní vykonatelné a hrozí jí navíc újma spočívající v uhrazení penále.
14. Žalobkyně v této souvislosti tedy z opatrnosti znovu poukazuje, že je nesprávné určení lhůty k plnění ode dne doručení rozhodnutí. Fond určil tuto lhůtu dle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 809/2014, podle něhož platí, že *„úroky se vypočítají za období od uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu, která nesmí být stanovena na více než 60 dnů, do okamžiku vrácení nebo odečtení částky“* a dále dle čl. 27 odst. 1 nařízení č. 908/2014, které in fine stanoví, že *„platební lhůta nesmí být delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu“*. Tato ustanovení určují platební lhůtu 60 dnů pro vrácení neoprávněně poskytnuté platby a současně upravují počátek běhu lhůty pro výpočet penále po uplynutí platební lhůty. Není neobvyklé, že právo EU operuje s odlišnými pojmy než vnitrostátní právní předpisy. Nařízení vážou šedesátidenní platební lhůtu k vrácení částky dotace na vydání rozhodnutí (inkasního příkazu). Z nařízení ovšem nevyplývá, že by „vydáním“ bylo nutné rozumět vydání prvostupňového, nepravomocného rozhodnutí, bez možnosti odložit výkon tohoto rozhodnutí.
15. Žalovaný se sice neměl zabývat vyloučením odkladného účinku, ale s ohledem na skutečnost, že SZIF ve svém rozhodnutí fakticky spojil platební lhůtu k vrácení dotace s vyloučením odkladného účinku, tak měl žalovaný přezkoumat tuto část rozhodnutí SZIF a dospět k závěru, že je vadná.

Vyjádření žalovaného správního orgánu

16. Žalovaný uvedl, že na základě Smlouvy o příplatku Společnost nabyla zpět do vlastnictví všechny pozemky, které dříve prodala žalobkyni a na jejichž pořízení požadovala žalobkyně dotaci, a to dříve, než uplynula tzv. lhůta vázanosti projektu na účel, která trvá 5 let od data převedení první splátky na účet příjemce dotace. První splátka byla žalobkyni vyplacena dne 10. 4. 2017, lhůta vázanosti projektu na účel tak trvala do 10. 4. 2022. Dotace na tyto pozemky byla tedy nepochybně poskytnuta v rozporu s cílem operace a nehospodárně, neboť předmětné pozemky byly před koupí žalobkyní v souvislosti s jejím

podnikatelským plánem ve vlastnictví Společnosti a stejný stav byl i po poskytnutí dotace. Dotace by tedy byla poskytnuta pouze na „fiktivní“ převod „tam a zpátky“. Jedná se tedy zcela nepochybně o tzv. umělé naplnění podmínky.

17. Uvedené nemůže ospravedlnit ani tvrzení žalobkyně, že si Společnost řádně pozemky koupila, neboť na základě Smlouvy o příplatku se vlastníkem pozemků stala právnická osoba Společnost, nikoli fyzická osoba – žalobkyně.
18. S ohledem na čl. 2 odst. 3 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 807/2014 ze dne 11. 3. 2014, kterým se doplňují některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a kterým se zavádějí přechodná ustanovení, podle kterého: *„Všechny prvky definice mladého zemědělce stanovené v čl. 2 odst. 1 písm. n) nařízení (EU) č. 1305/2013 musí být splněny v okamžiku podání žádosti o podporu podle uvedeného nařízení. ...“* ve znění platném do 30. 10. 2018. Z tohoto pohledu je tedy nerozhodné, že Společnost dle tvrzení žalobkyně v době podání Žádosti o dotaci příslušné pozemky nevlastnila.
19. Žalobkyně se zde nemůže bránit ani Hlášením o změnách č. 18, neboť toto Hlášení o změnách podala až dne 21. 2. 2021, tzn. po uzavření Smlouvy o příplatku, ale i po zahájení kontroly dne 3. 12. 2020.
20. Žalobkyně se nemůže bránit ani tím, že sám Fond odkázal na § 2180 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, neboť z Vyrozumění o administraci Hlášení o změnách č. 18 ze dne 5. 5. 2021 jednoznačně vyplývá, že Fond toto Hlášení o změnách neschválil. Toto Vyrozumění o neschválení Hlášení o změnách č. 18 bylo žalobkyni doručeno dne 5. 5. 2021, a přesto žalobkyně zařadila doklad o převodu závodu dne 20. 5. 2021 do Sbírky listin, tzn., že žalobkyně zařadila Smlouvu o příplatku do Sbírky listin jednoznačně bez souhlasu Fondu.
21. Žalovaný konstatuje, že prokura je (zvláštní) obchodní plná moc, kterou podnikatel zmocňuje fyzickou osobu (prokuristu) ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Podle názoru žalovaného pak oprávnění prokuristy naplňuje pojem „vedoucí podniku“ uvedený v čl. 2 písm. n) nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění, jelikož denně řídí provoz podniku. Navíc je třeba zdůraznit, že prokura je dokonce udělena v nejširším možném rozsahu, kdy prokurista je v rámci výkonu své funkce oprávněn k zcizování a zatěžování nemovitostí.
22. Argumentace podobností s jinými plnými mocemi, např. účetním či advokátům, je dle názoru žalovaného lichá, ježto to jsou plné moci směřující na konkrétní účel. Odlišné posouzení nelze dovozovat ani z následného doplnění Pravidel, jelikož je zcela běžné, že ta jsou doplňována s ohledem na praktické zkušenosti z administrace žádostí.
23. K argumentu žalobkyně, že i nadále prostřednictvím Společnosti dodržovala podmínky dotace, tj. Společnost byla registrovaná v Integrovaném zemědělském registru zvířat a měla certifikát ekologického zemědělce, žalovaný konstatuje, že vzhledem k tomu, že změna žalobkyně na společnost Šafářův Dvůr, s.r.o. byla Fondem zamítnuta, tak tím, kdo má nadále plnit podmínky, je jen a pouze žalobkyně.
24. Žalovaný znovu uvádí, že neshledává nesprávným postup Fondu spočívající v tom, že finanční oprava č. 19 *„podstatná změna smlouvy na plnění zakázky (změna ekonomické*

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

rovnováhy ve prospěch uchazeče), definována v bodu 4.4.4. Příručky pro zadávání veřejných zakázek, která by mohla mít vliv na výběr nejobodnější nabídky“. se v rámci napadeného rozhodnutí nezabýval výši finanční opravy a oprávněností jejího uložení, neboť jak v rámci zahájení správního řízení, tak v napadeném rozhodnutí bylo Fondem jednoznačně uvedeno, že „kapitola 14. Obecných podmínek Pravidel stanoví, že „Sankce se v rámci zjištění jednotlivých kontrol nekumulují“ a dále, že „Platí dominance kategorií – (tzn., že odvolateli se snižuje dotace podle porušení podmínky s nejvyšší kategorií – $C > B > A$)“. Žalobkyni tak byla udělena sankce C (sankce za nejzávažnější porušení výše uvedených podmínek Pravidel).

25. Ohledně lhůty pro vrácení dotace, která byla Fondem stanovena na 60 dnů od doručení rozhodnutí Fondu, má žalovaný za to, že tato otázka byla vyřešena v rámci rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2023, č. j. 10 A 83/2023–43.
26. Lhůta pro vrácení je zcela jasně a bez jakýchkoliv pochybností stanovena v § 11a odst. 3 zákona o SZIF, ve znění účinném od 1. 1. 2023, podle kterého: „Lhůta pro vrácení dotace činí 60 dnů od doručení rozhodnutí Fondu příjemci dotace“. Tato lhůta se uplatní i u napadeného rozhodnutí Fondu, neboť řízení o povinnosti vrátit dotaci bylo zahájeno dne 7. 2. 2023, tzn. po 1. 1. 2023, kdy nabyl účinnosti čl. III bod 33 zákona č. 382/2022 Sb. (srov. čl. V a čl. IV odst. 1 zákona č. 382/2022 Sb., podle kterého: Řízení o žádostech, která byla zahájena podle zákona č. 256/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 256/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“).

Replika žalobkyně

27. Žalobkyně opětovně zopakovala a rozvedla argumenty přednesené v žalobě. Konkrétně, že uměle nevytvářela podmínky a změnu žadatele konzultovala s pracovníky SZIF, kdy jí bylo několikrát telefonicky sděleno, že změna žadatele bude schválena. Proto podala žalobkyně Hlášení o změnách č. 18 až v únoru 2023 (správně 2021 – pozn. soudu), jelikož systém SZIF, neumožňoval podat hlášení další před vyřízením hlášení, jež bylo v procesu. Dle telefonických konzultací s pracovníky SZIF bylo následně žalobkyni sděleno, že je nutné vložit smlouvu o převodu závodu do Sbírky listin, aby tato byla účinná, a následně že dojde i ke změně žadatele.
28. Dále žalobkyně uvedla, že žalovaný rozšiřuje pravomoci prokuristy a nesprávně vykládá pojem „vedoucí podniku“, tak, jak jej definuje nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1305/2013, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění. Dle čl. 2 písmeno n) tohoto nařízení je „mladým zemědělcem“ osoba, které v době podání žádosti není více než 40 let, má odpovídající profesní dovednosti a způsobilost a poprvé začíná působit v zemědělském podniku ve funkci vedoucího tohoto podniku. Dle Pravidel musí v případě právnické osoby, být tato řízena fyzickou osobou, která: ke dni podání žádosti o dotaci není starší 40 let (nedosáhla věku 41 let), v právnické osobě plní funkci statutárního orgánu a má obchodní podíl 100 % z majetku právnické osoby, a to po celou dobu vázanosti projektu na účel, je oprávněna za právnickou osobu jednat samostatně, po celou dobu vázanosti projektu na účel. Je tedy zjevné, že na pana Musila se tato podmínka nevztahuje, jelikož není oprávněn jednat za právnickou osobu zcela samostatně a není v pozici statutárního orgánu.

29. Nakonec žalobkyně namítla, že SZIF společně se žalovaným měli posuzovat přiměřenost sankce, kdy nestačí pouze subsumovat dané porušení pod konkrétní tabulku sankcí, ale zabývat se i reálným dopadem a závažností porušení. Žalobkyně zdůrazňuje, že převedením závodu na společnost fakticky nedošlo k žádné změně, kdy Společnost i nadále podnikala, tak jak tomu bylo za doby, kdy byl zemědělský závod ve vlastnictví žalobkyně. Jediné, co se fakticky změnilo, byla vlastnická struktura, kdy žalobkyně nevlastnila zemědělský závod přímo, ale prostřednictvím své Společnosti, kterou plně ovládala a zároveň i ze 100 % vlastnila. V této souvislosti poukázala žalobkyně na závěry, k nimž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017–33, č. 3854/2019 Sb. NSS.

Obsah správního spisu

30. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, soud zjistil, že dne 20. 5. 2016 doručila žalobkyně Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova (dále také „PRV“) v rámci operace 6.1.1. Zahájení činnosti mladých zemědělců na projekt s názvem „Zahájení podnikání v živočišné výrobě“. Žalobkyně podepsala dne 29. 3. 2017 Dohodu o poskytnutí dotace z PRV (dále jen „Dohoda“), čímž se zavázala k plnění podmínek stanovených Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020 pro 2. kolo příjmu žádostí č. j. 6612/2016-MZE-14113 a č. j. 23932/2016-MZE-14112 (dále také „Pravidla“).
31. Žalobkyni byla dne 10. 4. 2017 vyplacena první splátka dotace ve výši 607 972 Kč.
32. Dne 24. 3. 2019 byla podána Žádost o platbu.
33. Dne 3. 12. 2020 byla u projektu zahájena neplánovaná kontrola.
34. Z kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. 0100086738, č. j. SZIF/2021/0411925, který byl dne 26. 5. 2021 doručen žalobkyni. Proti kontrolnímu protokolu podala žalobkyně dne 8. 6. 2021 námitky. Námitky byly Fondem zamítnuty (Reakce na námitky č. j. SZIF/2021/0435584, doručené žalobkyni dne 23. 6. 2021).
35. Žalobkyně podala dne 14. 7. 2021 žádost o přezkum administrace Žádosti reg. č. 16/002/06110/452/000435 k Přezkumné komisi pro projektová opatření Programu rozvoje venkova (dále jen „Přezkumná komise“). Přezkumná komise na svém 145. jednání žádost žalobkyně o přezkum zamítla.
36. Žalobkyně podala dne 26. 10. 2021 žádost o výjimku, resp. o zvážení tvrdosti opatření, Ministru zemědělství. Sdělením Ministra zemědělství č. j. MZE-60685/2021-14112 ze dne 13. 1. 2022 žalobkyni nebyla výjimka udělena a závěr Přezkumné komise byl potvrzen.
37. Žalobkyni bylo dne 24. 9. 2021 Fondem odesláno Oznámení o výši dotace, č. j. SZIF/2021/0566398, které jí bylo doručeno dne 29. 9. 2021 a ve kterém bylo uvedeno, že „Vzhledem ke zjištěným skutečnostem bude zahájeno řízení o vrácení poskytnutých finančních prostředků ve výši 607 972 Kč“.
38. Následně zahájil Fond s žalobkyní dne 7. 2. 2023 dle § 11a zákona o SZIF, podle čl. 59 nařízení 2021/2116, respektive podle čl. 30 nařízení 2022/128, správní řízení o uložení povinnosti vrátit dotaci v rámci Programu rozvoje venkova ČR, na operaci 6.1.1. Zahájení činnosti mladých zemědělců ve výši 607 972 Kč.
39. V oznámení o zahájení správního řízení Fond poučil žalobkyni o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v této věci a žalobkyně tohoto práva využila, dne 28. 2. 2023

nahlédla do spisu a ve Fondem stanovené lhůtě doručila Fondu dne 16. 3. 2023 své vyjádření.

40. Následně Fond zhodnotil skutkový stav a zkonstatoval, že byla žalobkyni neoprávněně poskytnuta dotace ve výši 607 972 Kč a žalobkyně je povinna tuto neoprávněně vyplacenou dotaci Fondu vrátit.
41. Dne 5. 5. 2023 podala žalobkyně proti rozhodnutí Fondu odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí Fondu potvrdil.

Jednání před soudem

42. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích uvedených v písemných podáních zaslaných soudu.

Posouzení věci soudem

43. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“).
44. Žaloba není důvodná.
45. Předmětem sporu je posouzení, zda žalobkyně porušila Pravidla pro poskytování dotace na projekt Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020 pro 2. kolo příjmu žádostí, a byla jí proto dotace odňata oprávněně.

Umělé vytvoření podmínek a souhlas SZIF

46. Žalobkyně namítla, že od 15. 3. 2016 neměla se Společností nic společného, a to z důvodu, že přestala být jednatelkou Společnosti a svůj podíl ve Společnosti prodala. Současně v období, kdy byla žalobkyně součástí Společnosti, tak ta v oblasti zemědělství nepodnikala. Žalobkyně tedy nemohla v době podání žádosti o dotaci, respektive po celou dobu lhůty vázanosti podnikatelského plánu, vytvářet uměle podmínky pro získání dotace.
47. Žalovaný shledal, že se jednalo o tzv. umělé vytvoření podmínek, když dotace byla poskytnuta pouze na „fiktivní“ převod „tam a zpátky“.
48. Soud při posouzení důvodnosti podaných žalobních námitek vycházel z rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 9. 2015, čj. 9 Ads 83/2014-46, který v bodě 33 citovaného rozsudku konstatoval, že „soudní přezkum je tam, kde má poskytovatel správní uvážení, komu, za jakých podmínek, případně zda vůbec dotaci poskytne, realizován specifickým způsobem. Soudní přezkum neznamená nahrazení správního uvážení uvážením soudu. [...] Součástí přezkoumání je i posouzení, zda je správní uvážení logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. Pokud byly výše uvedené podmínky splněny, soud nemůže ze stejných skutkových zjištění vyvodit jiné závěry. Právě uvedené vylučuje, aby soudy přezkoumávaly účelnost napadeného rozhodnutí, resp. aby dokonce uvážení správního orgánu nahradily uvážením vlastním [...]“. Vzhledem k tomu, že rozhodování o poskytování dotací probíhá v rámci správního uvážení, přísluší správním soudům při přezkumu negativních rozhodnutí toliko posoudit, zda správní orgán z mezí správního uvážení nevybočil, či je nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

49. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že si žalovaný pro svůj závěr o vytvoření umělých podmínek ze strany žalobkyně opatřil dostatečné množství podkladů. Není pravdou, že žalovaný opřel své rozhodnutí pouze o skutečnost, že žalobkyně byla v minulosti jednatelkou Společnosti. Naopak z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný důvody pro vrácení dotace spatřuje v tom, že žalobkyně požádala o dotaci na koupi pozemků, které odkoupila od Společnosti, ve které byla dříve jednatelkou. Tyto pozemky, zakoupené z dotace, pak následně na základě Smlouvy o příplatku žalobkyně převedla na tuto Společnost bezplatně zpět, a to ještě před uplynutím lhůty vázanosti projektu na účel.
50. Společnost tedy získala od žalobkyně nejprve finanční prostředky za prodej těchto pozemků, které byly žalobkyni hrazeny z velké části právě z poskytnuté dotace, a následně pak získala bezplatně zpět i tyto pozemky. Dotace tedy byla v podstatě poskytnuta Společnosti, která v době podání žádosti o dotaci a uzavření Dohody o poskytnutí dotace se žalobkyní, podmínky pro poskytnutí dotace pro mladé zemědělce nesplňovala. K převodu navíc došlo bez souhlasu SZIF, neboť Fond neschválil Hlášení o změnách č. 18, které bylo žalobkyni řádně doručeno dne 5. 5. 2021. Přesto žalobkyně zařadila doklad o převodu závodu (Smlouvu o příplatku) do Sbírky listin, čímž porušila kap. 8.4 písm. d) Obecných podmínek Pravidel.
51. Pokud se žalobkyně hájí tím, že v období, kdy byla součástí Společnosti, tato v oblasti zemědělství nepodnikala, nelze ani s tímto souhlasit. Zemědělská výroba byla zapsána jako předmět podnikání Společnosti dne 29. 1. 2015, avšak žalobkyně sama uvádí, že se Společností neměla nic společného až od 15. 3. 2016. Pochybnosti na straně žalované pak zcela důvodně mohla vzbuzovat i personální provázanost žalobkyně se Společností, ke které se zcela konkrétně vyjádřil Fond na straně 7, kde poukázal na to, že žalobkyně z poskytnuté dotace zakoupila pozemky od společnosti pod tehdejšími názvem Nový dvůr Brtev, s.r.o., jejímž jednatelem byl v té době Robert William Seifert, mající trvalý pobyt na stejné adrese jako žadatelka, tedy žalobkyně, a společníkem byla SF Investments a.s., ve které je členem představenstva Pavel Šafář.
52. Soud zdůrazňuje, že v projednávané věci soud přezkoumává rozhodnutí o uložení povinnosti žalobkyni vrátit vyplacenou část dotace, které není správním trestem ani jinou sankcí (viz. rozsudek NSS ze dne 10. 7. 2019, č.j. 2 Afs 192/2018-74), kde je na zjištění skutkového stavu kladen větší důraz. V projednávané věci soud dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností a ve svých úvahách nevybočil ze správního uvážení, když řádně odůvodnil, jaké indicie ho k závěru o účelovosti jednání žalobkyně a tzv. umělém vytvoření podmínek z její strany vedly.
53. Soud považuje za nutné poukázat na to, že i v případě, pokud by dospěl k závěru o důvodnosti žalobkyniny námitky, ve které zpochybňuje, že by svým jednáním vytvořila umělé podmínky pro získání dotace, je pro posouzení věci zcela zásadní, že žalobkyně porušila i další podmínky Pravidel, za jejichž porušení jí bylo možno uložit sankci kategorie C, což znamená snížení dotace o 100 %, a tedy povinnost dotaci vrátit.
54. Žalobkyně dále uvedla, že změnu žadatele konzultovala s pracovníky SZIF, kdy jí bylo několikrát telefonicky sděleno, že změna žadatele bude schválena. Proto podala žalobkyně hlášení o změnách č. 18 až v únoru 2021, jelikož systém SZIF, neumožňoval podat Hlášení další před vyřízením hlášení, jež bylo v procesu. Dle telefonických konzultací s pracovníky SZIF bylo následně žalobkyni sděleno, že je nutné vložit smlouvu o převodu závodu do Sbírky listin Společnosti, aby tato byla účinná a následně, že dojde i ke změně žadatele.

55. Podle kap. 8.2., písm. a) Obecných podmínek pro poskytnutí dotace na základě Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 platné pro 2. kolo příjmu žádostí (dále pouze „Obecné podmínky“) *„Změna žadatele/příjemce dotace/vlastnictví majetku, který je předmětem projektu nesmí být provedena bez předchozího souhlasu SZIF. Žadatel/příjemce dotace musí před realizací nejprve podat Hlášení o změnách a nemůže změnu provést, dokud nezíská souhlas SZIF; A,“*
56. Žalobkyně v prosinci 2022 celou Společnost koupila a rozhodla se na ní převést i celé své podnikání, a to dle Smlouvy o příplatku ze dne 30. 12. 2020. Dne 12. 2. 2021 podala Hlášení o změnách č. 18, kdy předmětem tohoto hlášení bylo oznámení změny právní formy žadatele. Z Vyrozumění o administraci Hlášení o změnách č. 18 ze dne 5. 5. 2021 jednoznačně vyplývá, že Fond toto Hlášení o změnách neschválil. Vyrozumění o neschválení Hlášení o změnách č. 18 bylo žalobkyni doručeno dne 5. 5. 2021. Žalobkyně tak porušila kap. 8.2., písm. a) Obecných podmínek, když převedla celé své podnikání bez předchozího souhlasu SZFI. Žalobkyně byla povinna nejprve podat Hlášení o změnách a teprve až po získání souhlasu SZFI ji byla oprávněna provést.
57. K argumentu žalobkyně, že změnu žadatele konzultovala s pracovníky SZIF, kdy jí bylo několikrát telefonicky sděleno, že změna žadatele bude schválena, uvádí soud, že telefonický slib SZIF nemůže být závazným. Mohla by pak nastat absurdní situace, kdy by úředník poté, co se podrobně seznámí s dokumentací a zjistí veškeré souvislosti, již neměl možnost rozhodnout jinak a při zjištění nesplnění podmínek žádost zamítnout. Navíc, jak soud již výše uvedl, žalobkyně již minimálně od 5. 5. 2021 věděla, že Fond toto hlášení o změnách neschválil. I přesto žalobkyně zařadila doklad o převodu závodu (Smlouvu o příplatku) dne 20. 5. 2021 do Sbírky listin. Žalobkyně si tak již musela být vědoma, že i pokud vloží Smlouvu o příplatku do Sbírky listin, nedojde ke změně žadatele, když její žádost schválena nebyla.

Prokura

58. Žalobkyně dále namítla, že prokurista nemůže mít vliv na rozhodovací činnost jednatele, a to z důvodu, že prokurista je jednateli podřízený. Je to právě jednatel, kdo uděluje prokuristovi prokuru. Žalobkyně řídí společnost samostatně a bez jakéhokoliv vlivu třetích osob. Pan R. M. není jednatelem a ani nemá jakýkoliv jiný rozhodující vliv na dění ve Společnosti.
59. Při posouzení této námitky soud považuje za nutné uvést, že otázka oprávnění prokuristy a jeho postavení ve Společnosti byla řešena Fondem pouze hypoteticky pro případ, že by Fond zvažoval akceptaci změny žadatelky na společnost Šafařův dvůr, s. r. o., o kterou žalobkyně požádala. Jak však správně poukázal žalovaný, na schválení změny žadatele není právní nárok a tvrzení žalobkyně o tom, že Fond nesprávně posoudil prokuristu ve vztahu k plnění podmínek mladého zemědělce, je tak pro projednávanou věc zcela nerozhodné. Fond totiž pouze uvedl, že by ani při případné akceptaci změny žadatele definice žadatele splněna nebyla, a to z důvodu existujícího prokuristy v této právnické osobě, pana Roberta Musila, kterému bylo v době podání žalobkyniny žádosti o dotaci 43 let. Zásadní skutečností je, že Fond Hlášení o změnách neschválil, a proto i soud považuje posouzení toho, zda prokurista splnil podmínky definice žadatele, pro projednávanou věc za zcela bez významu. Podstatné je, že právě provedením změny bez souhlasu Fondu žalobkyně naplnila podmínky pro udělení sankce C kap. 4 písm. ee) a kap. 4 písm. w) Obecných podmínek pravidel.

Registrace v Integrovaném zemědělském registru zvířat

60. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že i nadále prostřednictvím Společnosti dodržovala podmínky dotace, tj. Společnost byla registrovaná v Integrovaném zemědělském registru zvířat a měla certifikát ekologického zemědělce. Zároveň co se týká předchozích krátkých období, kdy nebylo splňováno kritérium, toto SZIF v předchozích kontrolách neřešil, a to zejména z důvodu, že žalobkyně veškeré podmínky pro získání certifikátu fakticky splňovala a pouze opomněla včas zažádat o prodloužení platnosti certifikátu.
61. K argumentu žalobkyně, že i nadále prostřednictvím Společnosti dodržovala podmínky dotace, tj. Společnost byla registrovaná v Integrovaném zemědělském registru zvířat a měla certifikát ekologického zemědělce, však žalovaný správně uzavřel, že vzhledem k tomu, že změna žalobkyně na společnost Šafářův Dvůr, s.r.o. byla Fondem zamítnuta, tak tím, kdo měl nadále plnit podmínky byla zcela jednoznačně pouze žalobkyně. Pokud ona sama podmínky dotace nesplnila, nelze vytýkat žalovanému, že v tom spatřuje porušení dotačních podmínek.

Smlouva o dílo na stavební práce

62. Žalobkyně dále namítá, že ve svém vyjádření SZIF dostatečně odůvodnila a vysvětlila, že ke změně doby plnění smlouvy o dílo na stavební práce nedošlo. Nicméně i přes toto vysvětlení SZIF rozhodl, že žalobkyně porušila příručku pro zadávání veřejných zakázek, a to způsobem který by mohl mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky. Žalobkyně zde zejména poukazuje na skutečnost, že v rozhodnutí absentuje jakékoliv odůvodnění, v čem je v tomto případě spatřováno porušení a jak se vypořádal SZIF s námitkami žalobkyně.
63. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že obsahově totožnou námitku žalobkyně uplatnila již v odvolání proti rozhodnutí SZIF. V napadeném rozhodnutí se žalovaný ztotožnil s postupem Fondu, který se nezabýval výší finanční opravy a oprávněností jejího uložení, neboť jak v rámci zahájení správního řízení, tak v napadeném rozhodnutí bylo Fondem jednoznačně uvedeno, že „*kapitola 14. Obecných podmínek Pravidel stanoví, že „Sankce se v rámci zjištění jednotlivých kontrol nekumulují“, a dále že „Platí dominance kategorií – (tzn., že odvolateli se snižuje dotace podle porušení podmínky s nejvyšší kategorií – $C > B > A$)“.* Žalobkyni tak byla udělena sankce C (sankce za nejzávažnější porušení výše uvedených podmínek Pravidel). Soud dospěl k závěru, že tato argumentace postačuje, neboť ani případné vyjádření k tomuto porušení Pravidel by s ohledem na další shledaná porušení nemohlo nic změnit na výši uložené sankce, kdy žalobkyni byla uložena za několik různých porušení sankce C, tedy vrácení 100 % poskytnuté dotace.

Lhůta k plnění

64. Žalovaný se dle žalobkyně vůbec nezabýval vadou rozhodnutí SZIF spočívající v nesprávně určené lhůtě k plnění, respektive k době jejího počátku, kdy tuto stanovil SZIF ve lhůtě 60 dní od doručení rozhodnutí Fondu. Žalobkyně se dostala do situace, kdy rozhodnutí je nyní vykonatelné a hrozí jí navíc újma spočívající v uhrazení penále.
65. Žalobkyně v této souvislosti tedy z opatrnosti znovu poukázala na to, že je nesprávné určení lhůty k plnění ode dne doručení rozhodnutí. Fond určil tuto lhůtu dle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 809/2014, podle něhož platí, že „*úroky se vypočítají za období od uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu, která nesmí být stanovena na více než 60 dnů, do okamžiku vrácení nebo odečtení částky*“ a dále dle čl. 27 odst. 1 nařízení č. 908/2014, které

in fine stanoví, že „platební lhůta nesmí být delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu“. Tato ustanovení určují platební lhůtu 60 dnů pro vrácení neoprávněně poskytnuté platby a současně upravují počátek běhu lhůty pro výpočet penále po uplynutí platební lhůty. Nařízení vážou šedesátidenní platební lhůtu k vrácení částky dotace na vydání rozhodnutí (inkasního příkazu). Z nařízení ovšem nevyplývá, že by vydáním bylo nutné rozumět vydání prvostupňového, nepravomocného rozhodnutí bez možnosti odložit výkon tohoto rozhodnutí.

66. Podle § 11a odst. 3 zákona o SZIF, ve znění účinném od 1. 1. 2023 *„Lhůta pro vrácení dotace činí 60 dnů od doručení rozhodnutí Fondu příjemci dotace.“*
67. Podle § 11a odst. 4 zákona o SZIF *„V případě, kdy příjemce dotace nedodrží lhůtu stanovenou pro její vrácení, je povinen zaplatit Fondu penále ve výši 1 % denně z částky dotace, kterou je povinen vrátit, nejvýše do výše této částky. Fond zahájí řízení o povinnosti podle věty předchozí do 4 let ode dne vrácení neoprávněně platby dotace nebo jejího započtení podle odstavce 10, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy penále dosáhlo částky dotace, kterou je příjemce povinen vrátit. V případě uzavření dohody o splátkách Fond sjedná s příjemcem dotace úrok z prodlení a další podmínky podle zvláštního právního předpisu; po dobu účinnosti dohody o splátkách se příjemci dotace neúčtuje penále.“*
68. Z podané námitky je patrné, že žalobkyně sice nesouhlasí se stanovením počátku běhu lhůty tak, jak ho v prvostupňovém rozhodnutí stanovil Fond, avšak její námitka směřuje hlavně proti té části výroku, ve které Fond vyloučil odkladný účinek odvolání proti výroku o její povinnosti vrátit dotaci.
69. Pokud jde totiž o délku lhůty pro vrácení dotace, tuto Fond stanovil zcela v souladu se zákonem i citovaným nařízením v délce 60 dnů. Stejně tak správně stanovil počátek lhůty od doručení prvostupňového rozhodnutí, neboť ani jinak tuto lhůtu stanovit nemohl. Splatnost totiž pak záleží na tom, zda se žadatel odvolá, přičemž na výsledku odvolacího řízení závisí, kdy nabude prvostupňové rozhodnutí právní moci a vykonatelnosti. Pokud pak žalobkyně poukazuje na to, že v rozhodnutí Fondu byl nesprávně vyloučen odkladný účinek odvolání, je nutné zohlednit, že tento nedostatek již byl odklizen rozsudkem zdejšího soudu ze dne 19. 6. 2023, č. j. 10 A 83/2023–43, a výrok o vyloučení odkladného účinku proto již není předmětem tohoto řízení, na což upozornil i žalovaný v bodu [32] napadeného rozhodnutí.
70. Pro úplnost soud uvádí, že Fond při stanovení 60denní lhůty pro vrácení dotace zcela správně vycházel z toho, že řízení o povinnosti vrátit dotaci bylo zahájeno dne 7. 2. 2023, tzn. po 1. 1. 2023, kdy nabyl účinnosti čl. III bod 33 zákona č. 382/2022 Sb. (srov. čl. V a čl. IV odst. 1 zákona č. 382/2022 Sb., podle kterého: *„Řízení o žádostech, která byla zahájena podle zákona č. 256/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 256/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“*). Taková situace totiž v nyní projednávané věci nenastala, když předmětné řízení bylo zahájeno až po nabytí účinnosti dané novely zákona dne 1. 1. 2023, která stanovuje lhůtu zcela jednoznačně v délce 60 dnů.

Přiměřenost sankce

71. Žalobkyně ve lhůtě pro podání žaloby svou žalobu rozšířila o námitku, že SZIF společně se žalovaným měli posuzovat přiměřenost sankce, kdy nestačí pouze subsumovat dané porušení pod konkrétní tabulku sankcí, ale je nutné zabývat se i reálným dopadem a

závažností porušení. Žalobkyně zdůraznila, že převedením závodu na Společnost fakticky nedošlo k žádné změně, kdy Společnost i nadále podnikala, tak jak tomu bylo za doby, kdy byl zemědělský závod ve vlastnictví žalobkyně. Jediné, co se fakticky změnilo byla vlastnická struktura, kdy žalobkyně nevlastnila zemědělský závod přímo, ale prostřednictvím své společnosti, kterou plně ovládala a zároveň i ze 100 % vlastnila. V této souvislosti poukázala na závěry, k nimž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017–33, č. 3854/2019 Sb. NSS.

72. Soud při posouzení důvodnosti této námitky vycházel z kapitoly 14. Obecných podmínek Pravidel, která stanovuje pravidla pro snížení částky dotace a kde je výslovně stanoveno, že *„Sankce se v rámci zjištění vyplývajících z jedné kontroly po proplacení nekumulují“*, i to že *„Platí dominance kategorií – (tzn., že odvolateli se snižuje dotace podle porušení podmínky s nejvyšší kategorií – $C > B > A$)“*.
73. Fond shledal 5 případů porušení Pravidel ze strany žalobkyně, za které byla žalobkyni jako příjemci dotace uložena sankce C, což dle kapitoly 14. bodu b) Pravidel znamená v případě žalobkyně snížení dotace o 100 % a vymáhání dlužné částky. Pouze za jedno porušení pravidel jí byla stanovena sankce 25 % ze smluvní ceny původní zakázky.
74. Jak soud již výše uvedl, je z rozhodnutí Fondu i z rozhodnutí žalovaného patrná argumentace, která vedla správní orgány k závěru o porušení konkrétních pravidel. Tyto skutečnosti jsou zcela dostatečné k tomu, aby odůvodnily uložení výše finanční opravy tak, jak je za jednotlivá zjištěná porušení v Pravidlech stanovena.
75. Při posouzení důvodnosti této námitky soud analogicky vycházel z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017-33, č. 3854/2019 Sb. NSS, který také řešil korekci poskytnuté dotace při porušení pravidel, pouze z hlediska zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (rozpočtová pravidla), přičemž uzavřel, že *„při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně je třeba vycházet ze zásady přiměřenosti, tedy rozumného vztahu mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za ně předepsaného odvodu“*. Není dán rozumný důvod pro rozlišování mezi zákonem o rozpočtových pravidlech a zákonem o SZIF, neboť oba právní předpisy se týkají dotací z veřejných prostředků, které představují obdobné dobrodiní ze strany státu. Závěry přijaté NSS ve vztahu k stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně je proto třeba vztáhnout jak na odvod za porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel, tak i na vrácení dotace podle zákona o SZIF, k němuž došlo v posuzované věci.
76. Stejně tak jako sazebník, i Pravidla vypočítávají výši finančních oprav za porušení jednotlivých pravidel chování, která je žalobkyně coby příjemkyně dotace povinna dodržovat, čímž dochází k naplnění principu legitimního očekávání. Jak k tomu uvedl NSS v bodu 36 svého rozsudku ze dne 10. 7. 2019, č. j. 2 Afs 192/2018-74: *„Již samotné sazby uvedené v sazebníku finančních oprav tedy lze považovat za naplňující požadavek nezbytné přiměřenosti mezi porušením určitého pravidla a za něj následující opravou, neboť předmětný sazebník obsahuje velmi přesně a konkrétně uvedený ‚popis případu‘, čili možného porušení regulatorního rámce dotačních pravidel, a k nim připadající výši procentní sazby finanční opravy z částky poskytnuté podpory na dotčenou veřejnou zakázku; právě tato poměrně velká kazuističnost jednotlivých případů možného porušení zaručuje přiměřenou individualizaci sazby výše opravy vzhledem ke konkrétnímu jednání příjemce dotace“*. Ke shodnému závěru dospěl NSS např. i v rozsudku ze dne 5. 3. 2024, č. j. 6 Afs 23/2023-81.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

77. Finanční korekce ze strany žalovaného odpovídala sazebníku, jak již soud vyložil výše. Tím je zajištěna též přiměřenost této korekce. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou navíc jasné patrné důvody, pro které se žalovaný ztotožnil se závěrem Fondu o povinnosti žalobkyně vrátit 100 % vyplacené dotace, a důvody, pro které považoval uloženou sankci ve výši 100 % za přiměřenou. Žalobkyně se dopustila velmi závažných pochybení, když nedodržela podmínky Dohody o poskytnutí dotace z PRV, jejímž podpisem se zavázala k plnění podmínek stanovených Pravidly. Nutnost korekce v maximální výši žalovaný spatřuje v tom, že žalobkyni byla dotace vyplacena za plnění podnikatelského plánu a koupi pozemků od Společnosti, na kterou v době udržitelnosti žalobkyně pozemky bez souhlasu Fondu převedla zpátky. Tato Společnost by navíc na dotaci v rámci 2. kola příjmu žádosti na dotaci nárok neměla. Nelze přehlédnout ani to, že žalobkyně porušila i další povinnosti, např. nebyla registrovaná v Integrovaném zemědělském registru zvířat a neměla certifikát ekologického zemědělce. Přiměřeností sankce se tedy žalovaný zabýval dostatečným způsobem, a proto ani tuto námitku soud důvodnou neshledal.

Závěr a náklady řízení

78. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
79. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. září 2024

Mgr. Marek Bedřich, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.